

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.323 van 2 juli 2026
in de zaak A. 238.823/XIV-39.173**

In zake : het R.K.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaaten Jan Ghysels
 kantoor houdend te 1050 Brussel
 Marsveldplein 5/5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Financiën

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 6 april 2023, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de algemene administratie van de Thesaurie van de federale overheidsdienst Financiën van 26 januari 2023 houdende bevestiging dat de tegoeden van de verzoekende partij bevroren blijven bij Euroclear Bank.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 259.805 van 21 mei 2024 (ECLI:BE:RVSCE:2024:ARR.259.805) werd het debat heropend en werden aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende prejudiciële vragen gesteld: “1°. Moet artikel 4, lid 1, b) van de verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad van 17 maart 2014 ‘betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen,’ al dan niet samen te lezen met de artikelen 2 en 9 van die verordening (EU) nr. 269/2014 en met het in artikel 57, eerste lid, van het

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalde begrip “diensten” en al dan niet in samenhang met het grondrecht op toegang tot de rechter zoals dat is gewaarborgd in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en al dan niet in samenhang met de verplichting voor de lidstaten in artikel 19, lid 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie om in de nodige rechtsmiddelen te voorzien om daadwerkelijke rechtsbescherming in de onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren, zo worden geïnterpreteerd dat wordt uitgesloten uit het toepassingsgebied van de in de voornoemde verordeningsbepaling omschreven “gemaakte kosten in verband met de verlening van juridische diensten”, het door het nationale recht voorgeschreven rolrecht en bijdrage aan het begrotingsfonds die aan een verzoekende partij worden opgelegd en die naar nationaal recht te kwalificeren zijn als belastingen, die moeten worden gekweten bij het aanhangig maken van een beroep bij de nationale rechter tegen een nationale handeling ter uitvoering van de verordening (EU) nr. 269/2014, zodat de bevoegde autoriteiten geen toestemming tot vrijgave mogen verlenen van bepaalde tegoeden of economische middelen teneinde dat rolrecht en die bijdrage te betalen naar aanleiding van een beroep tegen een nationale handeling ter uitvoering van de verordening (EU) nr. 269/2014 ?

2°. Moet artikel 4, lid 1, d), van de verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad van 17 maart 2014 ‘betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen,’ al dan niet samen te lezen met de artikelen 2 en 9 van die verordening (EU) nr. 269/2014 en al dan niet in samenhang met het grondrecht op toegang tot de rechter zoals dat is gewaarborgd in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en al dan niet in samenhang met de verplichting voor de lidstaten in artikel 19, lid 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie om in de nodige rechtsmiddelen te voorzien om daadwerkelijke rechtsbescherming op in onder het recht van de Unie vallende gebieden te verzekeren, zo worden geïnterpreteerd dat wordt uitgesloten uit het toepassingsgebied van de in de voornoemde verordeningsbepaling omschreven “noodzakelijk zijn voor de betaling van buitengewone lasten”, het door het nationale recht voorgeschreven rolrecht en bijdrage aan het begrotingsfonds die aan een verzoekende partij worden opgelegd en die naar nationaal recht te kwalificeren zijn als belastingen, die moet worden gekweten bij het aanhangig maken van een beroep bij de nationale rechter tegen een nationale handeling ter uitvoering van de verordening (EU) nr. 269/2014, zodat de bevoegde autoriteiten geen toestemming tot vrijgave mogen verlenen van bepaalde tegoeden of economische middelen teneinde dat rolrecht en die bijdrage te betalen naar aanleiding van een beroep tegen een nationale handeling ter uitvoering van de verordening (EU) nr. 269/2014?”

Met een arrest van 11 september 2025 in de zaak C-384/24 (ECLI:EU:C:2025:696) beantwoordt het Hof van Justitie van de Europese Unie de door de Raad van State, in het arrest nr. 259.805, gestelde prejudiciële vragen.

Bij beschikking nr. 787 van 6 februari 2026 zijn de partijen opgeroepen voor de terechtzitting op 27 mei 2026 en werd aan de partijen onder meer gevraagd om de Raad van State bij wege van pleitnota schriftelijk te laten weten wat ter zake de concrete weerslag is van het tussengekomen arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 11 september 2025 en wat de door de partijen genomen stappen zijn sinds de kennisneming van dit arrest.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Adviseur Selim Dedell, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Eerste auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Beoordeling

3. Naar luid van artikel 71, vierde lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ (hierna: de algemene procedureregeling), zal het ingestelde beroep van de rol worden geschrapt indien de in het eerste lid bedoelde rekening niet gecrediteerd is binnen de termijn van dertig dagen, na de ontvangst van het overschrijvingsformulier. Met toepassing van artikel 89 van voormeld besluit van de Regent is deze termijn verlengd met negentig dagen.

In het schrijven vanwege de griffie van 13 april 2023, waarbij aan de verzoekende partij de voor het overschrijven van de verschuldigde kosten vereiste gegevens werden meegedeeld, heeft de hoofdgriffier melding gemaakt van het genoemde artikel 71, vierde lid. Deze brief werd ontvangen door de verwerende partij op 14 april 2023.

De verzoekende partij heeft de betrokken rekening gecrediteerd op 1 september 2023. De verzoekende partij heeft bijgevolg de betrokken rekening niet tijdig gecrediteerd binnen de voormelde termijn van dertig dagen, verlengd met negentig dagen.

De verzoekende partij heeft met een brief van 3 oktober 2023 gevraagd om te worden gehoord.

4. Inzake de (on)mogelijkheid om, ter rechtvaardiging van het niet-toepassen van de in artikel 71, vierde lid, van de algemene procedureregeling bepaalde sanctie, vrijgave te bekomen van bevroren tegoeden of economische middelen op grond van Verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad van 17 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen, werd in het tussenarrest nr. 259.805 van 21 mei 2024 het volgende overwogen:

“18. Alvorens het onderzoek voort te zetten omtrent de vraag of er in hoofde van de verzoekende partij sprake is van overmacht ter rechtvaardiging van het laattijdig kwijten van het rolrecht en de bijdrage, dienen, gelet op de voornoemde vragen inzake de interpretatie van de draagwijdte van de in artikel 4, lid 1, b) en d) van de verordening (EU) nr. 269/2014 vervatte concepten van respectievelijk “gemaakte kosten in verband met de verlening van juridische diensten” en “noodzakelijk zijn voor de betaling van buitengewone lasten”, mede in het licht van het gewaarborgde grondrecht van toegang tot de rechter, de verplichting voor de lidstaten in artikel 19, lid 1, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de omstandigheid dat de partijen van mening verschillen over de interpretatie van die bepalingen en wat de eerste bepaling betreft, desgevallend van artikel 57 VWEU, aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de in het dictum geformuleerde prejudiciële vragen te worden gesteld.”

5. Bij arrest nr. C-384/24 van 11 september 2025 verklaart het Hof van Justitie van de Europese Unie voor recht:

Artikel 4, lid 1, onder a), van verordening (EU) nr. 269/2014 van de Raad van 17 maart 2014 betreffende beperkende maatregelen met betrekking tot acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen, zoals bij uitvoeringsverordening (EU) 2022/1985; van de Raad van 20 oktober 2022, gelezen in het licht van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat het ook ziet op de vrijgave of beschikbaarstelling van bepaalde bevroren tegoeden of economische middelen om een rolrecht en een forfaitaire bijdrage te betalen die krachtens het nationale recht moeten worden gekweten bij het aanhangig maken van een beroep in rechte tegen een nationale handeling ter uitvoering van die verordening.”

6. Bij de ingereedstelling van de voorliggende zaak werden partijen uitgenodigd om bij wege van pleitnota de Raad van State schriftelijk te informeren over:

1° in het algemeen, de concrete weerslag van het tussengekomen arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 11 september 2025 (C-384/24) en de genomen stappen sinds de kennisneming van dit arrest. [...].

2° in het bijzonder, of een aanvraag is ingediend tot “vrijgave of beschikbaarstelling van bepaalde bevroren tegoeden of economische middelen om [het] rolrecht en een forfaitaire bijdrage te betalen die krachtens het nationale recht moeten worden gekweten bij het aanhangig maken van [het voorliggende] beroep “en, zo ja, welk gevolg daar aan is gegeven.”

7. De verwerende partij antwoordt in haar pleitnota dat “natuurlijke personen, rechtspersonen en entiteiten, wiens tegoeden en economische middelen in toepassing van Verordening nr. 269/2014 zijn bevroren en die een beroep wensen in te stellen tegen een beslissing van de overheid die in toepassing van voormelde Verordening is genomen, een aanvraag tot vrijgave [kunnen] richten aan de overheid om vrijgave te bekomen van bepaalde tegoeden om ze te gebruiken voor de kwijting van het rolrecht en van de forfaitaire bijdrage die noodzakelijk zijn voor het aanhangig maken van dat beroep”, maar dat daartoe een aanvraag door de betrokkene is vereist. Zonder aanvraag kan een dergelijke vrijgave niet worden toegestaan door de overheid. Voorts stelt zij vast dat de verzoekende partij “tot op heden, en zelfs na het tussengekomen arrest van het Hof van Justitie van 11 september 2025, geen aanvraag [heeft] ingediend in toepassing van artikel 4, lid 1,

a), van Verordening nr. 269/2014”, “waardoor zij zich in een toestand heeft geplaatst waarbij zij niet in staat was om het rolrecht en de forfaitaire bijdrage tijdig te kwijten.”

De verzoekende partij antwoordde niet op de *supra*, punt 6 gestelde vragen. Zij was ter terechtzitting evenmin aanwezig of vertegenwoordigd.

8. Uit het voorgaande blijkt dat de verzoekende partij, ook na kennisname van voormeld arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, waaruit volgt dat vrijgave of beschikbaarstelling van bepaalde bevroren tegoeden of economische middelen kan worden verkregen met het oog op de betaling van het rolrecht en de forfaitaire bijdrage, heeft nagelaten daartoe een aanvraag bij de bevoegde overheid in te dienen. Zij heeft zich aldus, door eigen stilzitten, in de onmogelijkheid geplaatst om het rolrecht en de forfaitaire bijdrage te voldoen. Aldus kan zij, na kennisneming van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, niet stellen dat zij wegens de bevroering van haar tegoeden en economische middelen, niet in staat was het rolrecht en de forfaitaire bijdrage te voldoen.

Gelet op wat voorafgaat maakt de verzoekende partij niet aannemelijk dat, na kennisneming van het voormelde arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, overmacht of onoverkomelijke dwaling haar heeft verhinderd tijdig het rolrecht en de bijdrage te kwijten.

9. Het beroep wordt van de rol geschrapt.

BESLISSING

1. Het beroep wordt van de rol geschrapt.

2. Het laattijdig betaalde bedrag aan rolrecht en bijdrage dient aan de verzoekende partij te worden teruggestort.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op twee juli tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques